

Sygnatura akt I 1 Ca 1/15

POSTANOWIENIE

K., dnia 27-02-2015 r.

Sąd Okręgowy w Koninie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SO Ewa Kozłowska

Sędzia SO Jolanta Tembłowska

Sędzia SO Iwona Przyłębska Grzybowska - spr.

Protokolant: st. sekr. sąd. Magdalena Radziemska

po rozpoznaniu w dniu 27-02-2015 r. w Koninie

na rozprawie

sprawy z wniosku R. N.

przy udziale B. D.

o sporządzenie spisu inwentarza

na skutek apelacji uczestniczki postępowania

od postanowienia Sądu Rejonowego w Koninie VII Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą w S. z dnia 20 listopada 2014r sygn. akt VII Ns 668/14

postanawia:

1. Oddalić apelację

2. Zasądzić od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu apelacyjnym.

Iwona Przyłębska - Grzybowska Ewa Kozłowska Jolanta Tembłowska

Sygn. akt I 1 Ca 1/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 20 listopada 2014 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VII Ns 668/14 z wniosku R. N. przy udziale B. D. Sąd Rejonowy w Koninie, VII Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w S. zarządził sporządzenie spisu inwentarza spadku po E. N., zmarłym w dniu 27 stycznia 2013 roku, ostatnio stale zamieszkałym w S. oraz zlecił sporządzenie spisu tego inwentarza Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowy w Koninie W. G..

W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, że spadkobierca R. N. wniósł o sporządzenie spisu inwentarza podkreślając, iż jest mu on niezbędny dla ustalenia wartości zachowku.

W dalszej części uzasadnienia Sąd Rejonowy przytoczył treść regulacji przepisów: art. 637 § 1 k.p.c., art. 991 § 2 k.c. wskazując, że legitymacja spadkobiercy do zgłoszenia wniosku o sporządzenie spisu inwentarza uzasadniona jest także przyjętym przez ustawodawcę mechanizmem zaspokojenia prawa do zachowku, ponadto dodając, iż w sytuacji, w której wydziedziczony nie jest w posiadaniu spadku, spis inwentarza może stanowić dla niego jedyne źródło wiedzy o składzie i wartości spadku.

Sąd I instancji przytoczył także treść § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 października 1991 roku w sprawie szczegółowego trybu postępowania przy zabezpieczaniu spadku i sporządzaniu spisu inwentarza (Dz. U. z 1991 r. Nr 92, poz. 411), z którego wynika, że postanowienie o zabezpieczeniu spadku oraz postanowienie o sporządzeniu spisu inwentarza wykonuje na zlecenie sądu rejonowego komornik lub inny organ, w którego okręgu znajdują się rzeczy podlegające zabezpieczeniu lub wciągnięciu do spisu inwentarza.

Mając na względzie te regulacje Sąd Rejonowy orzekł jak w sentencji postanowienia.

Apelację od powyższego orzeczenia złożyła uczestniczka B. D. zaskarżając je w całości i zarzucała:

I. błąd w ustaleniach faktycznych mających wpływ na treść orzeczenia polegający na przyjęciu, że:

- roszczenie wnioskodawcy wymaga sprecyzowania dochodzonej kwoty,
- spis inwentarza może stanowić dla wydziedziczonych jedynie źródło wiedzy o składzie i wartości spadku,
- w zakresie w jakim Sąd błędnie ustalił, że spis inwentarza jest wnioskodawcy niezbędny dla ustalenia wartości zachowku,

podczas gdy prawidłowo ustalony stan faktyczny prowadzi do wniosku, iż wnioskodawca posiada wiedzę o składzie i wartości spadku, a zatem sporządzenie inwentarza nie jest niezbędne dla ustalenia tych okoliczności,

II. naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 328 k.p.c. w zakresie w jakim uzasadnienie postanowienia nie odpowiada wymogom przewidzianym w tym artykule, przede wszystkim wobec braku wyjaśnienia czym kierował się Sąd wydając przedmiotowe rozstrzygnięcie, uzasadnienie zatem uniemożliwia kontrolę prawidłowości rozstrzygnięcia,

III. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 5 k.c. poprzez przyjęcie, iż roszczenie wnioskodawcy nie jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Stawiając powyższe zarzuty apelująca wniosła o:

1. zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez wydanie postanowienia o nieuwzględnieniu wniosku o sporządzeniu spisu inwentarza,

ewentualnie

2. uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Koninie VII Zamiejscowemu Wydziałowi Cywilnemu z siedzibą w S.,

3. zasądzenie od wnioskodawcy kosztów postępowania wg norm przepisanych.

Wnioskodawca wniósł o oddalenie apelacji oraz zasądzenie od uczestniczki kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja uczestniczki okazała się nieuzasadniona.

Podkreślić bowiem trzeba, że powołana przez Sąd I instancji norma przepisu art. 637 § 1 k.p.c. stanowiąca zarazem podstawę wniosku wywiedzionego przez R. N. wymaga, dla uwzględnienia tego wniosku jedynie uprawdopodobnienia przez wnioskodawcę faktu, iż w danych okolicznościach ma on m.in. przymiot spadkobiercy ustawowego uprawnionego do zachowku. Zatem, dla wykazania powyższej okoliczności ustawodawca nie wymaga od wnioskodawcy dowodu objętego pełnym rygorystycznym postępowaniem dowodowym, a jedynie uprawdopodobnienia wskazanych przez niego faktów – bycia

w danych okolicznościach spadkobiercą ustawowym uprawnionym do zachowku, bez wykazywania zarazem – co uszło uwadze apelującej – pozostałych okoliczności związanych z żądaniem sporządzenia spisu inwentarza, tj. w szczególności dotyczących wiedzy

w zakresie składu oraz wartości schedy spadkowej.

W okolicznościach niniejszej sprawy nie budzi natomiast wątpliwości (faktu tego nie kwestionuje także sama skarżąca), że wnioskodawca, należący do kręgu osób wskazanych w art. 991 § 1 k.c. w sposób dostateczny uprawdopodobnił fakt, iż może oni być spadkobiercą ustawowym uprawnionym do zachowku po zmarłym E. N..

W ocenie Sądu Okręgowego, wskazanie na powyższe jest wystarczającym dla przyjęcia, iż wnioskodawca R. N. ma interes prawny w sporządzeniu spisu inwentarza i to bez względu na fakt, czy posiada wiedzę o składzie i wartości spadku, czy też dokonanych przez zmarłego darowiznach, co

w konsekwencji czyni wywiedziony przez uczestniczkę środek zaskarżenia nieuzasadnionym.

Na marginesie zaznaczyć jedynie należy – odnosząc się wprost do zarzutów wyeksponowanych w apelacji – że, wbrew tym zarzutom (na co wskazuje uważna lektura uzasadnienia zaskarżonego postanowienia) Sąd I instancji nie czynił ustaleń faktycznych w zakresie wiedzy wnioskodawcy o składzie

i wartości schedy spadkowej, a jedynie - powołując się na wskazane w tym uzasadnieniu regulacje - przytoczył w ramach zobrazowania zasadności wniosku o spis inwentarza – w ogóle, sytuacje, w których sporządzenie takiego spisu jest potrzebne. W żadnym jednak razie wymienionych przez ten Sąd przykładów nie można – co niezasadnie czyni skarżąca – negować w ramach błędnych ustaleń faktycznych, których de facto w przedmiotowej sprawie nie ma.

Jednocześnie, z uwagi na ramy postępowania wywołanego złożonym przez R. N. wnioskiem, Sąd orzekający zwolniony był od uzasadniania swego rozstrzygnięcia w sposób szeroki, z uwzględnieniem sugerowanych w apelacji kwestii, co także nieuzasadnionym czyni zarzut naruszenia przepisu art. 328 k.p.c., podobnie jak zarzut naruszenia normy art. 5 k.c.

Sąd odwoławczy nie uwzględnił wniosku o zwrot pisma procesowego z dnia 22 stycznia 2015 roku (odpowiedź na apelację), albowiem przepis art. 372 k.p.c. uprawnia stronę do złożenia odpowiedzi na apelację wprost do sądu drugiej instancji, bez konieczności wydawania w tym zakresie zarządzenia przez przewodniczącego.

Konkludując stwierdzić trzeba, że brak jest podstaw do zmiany bądź uchylecia zaskarżonego postanowienia.

Z tych względów i na podstawie art. 385 k.p.c. w zw.

z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił apelację uczestniczki jako bezzasadną.

O kosztach zastępstwa procesowego w instancji apelacyjnej orzeczono w oparciu o przepis art. 520 § 2 k.p.c. w zw. z § 9 pkt 1 oraz § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461 j.t.).

Iwona Przyłębska – Grzybowska Ewa Kozłowska Jolanta Tembłowska